

## İnat ve Münakaşa

**Sual:** Tartışmanın zararları nelerdir?

### CEVAP

Hakkı açıklamak niyetiyle de olsa, başkalarını mağlup etmek için yapılan tartışmalar zararlıdır. Bir kimsede tartışmada galip gelme sevgisi, hakkı karşısındakinin ağzından duymaktan daha sevimli gelirse, her kötülüğün içine girmiş demektir. Tartışmayı kazanma arzusu, diğer kötülöklere sebebiyet verir.

Münakaşanın zararları

İtiraz etmeyi âdet haline getirmek, “Hayır öyle değildir” demek, çok çirkindir. Mesela, biri, (Havanın sıcaklığı 25 derece) dese, buna, (Hayır 30 dan aşağı değil) demek, onun sözüne itirazdır. Çünkü böyle söylemek, (Sen bilmiyorsun, bu işten sen anlamazsın, sen ahmaksın, ben akıllı ve bilgiliyim) demektir. Bu ise, kendini büyük görüp, başkalarına hücum etmektir. Lüzum yokken, karşımızdaki şahsın kusurlarını bulup kendisine göstermek günahdır. Çünkü onun hatasını söylemekle üzmüş ve kalbini kırmış oluruz. Zaruretsiz incitmek haramdır. Böyle hususlarda başkasının hatasını söylemek gerekmez. Susmak ise imanın kemalini gösterir. Malik bin Enes hazretleri, (Tartışmanın dinde yeri yoktur. Tartışma kalbleri katılaştırır, kin ve nefret doğurur) buyurdu. (Çok sevdiğin sadık bir dostunu, tartışarak bir defacık kızdır, ondan sonra başına gelecek felaketi gör) demişlerdir.

Bir insanın hiç günahı olmasa, insanları doğru yola davet ediyorum diye tartışmaya girse, bu hareketi günah olarak ona yeter. İtirazı, tartışmayı huy edinen kimse mürüvvetsiz olur.

İmam-ı Gazali hazretleri, (Ancak şöhret için uğraşan, tartışmayı sever. Şöhret ise afettir) buyurdu. Münakaşa, dostun dostluğunu azaltır, düşmanın düşmanlığını artırır. Salih mümin kibirli olmaz, vakar sahibidir, dünya işlerinde kolaylık gösterir. Din işlerinde sağlam olur. Hiç münakaşa etmez!

Kötü ile münakaşa etme, seni üzer.

Halim ile münakaşa etme, sana küser.

Enes bin Malik hazretleri bildiriyor: Biz bir gün dini bir konuda tartışırken, Resulullah efendimiz yanımıza geldi. Bize öyle öfkelenmişti ki, hiç böylesini görmemiştik. Buyurdu ki:

**(Bırakın tartışmayı! Sizden öncekiler sırf bunun yüzünden helak oldu. Tartışmanın faydası yoktur, tartışma zararlıdır. Mümin münakaşa etmez. Münakaşa edene şefaaf etmem.)** [Taberani]

Haklı olduğu halde tartışmayı terk etmek, haksız olduğu halde, tartışmayı terk etmekten daha zordur. Bu bakımdan haklı olduğu halde münakaşayı terk etmek daha çok sevaptır.

Dostlar arasındaki kin ateşini körükleyen münakaşadır. Münakaşa, karşıdaki insanı cahil yerine koymak, sen bilmezsin, ben bilirim demektir. Cahillikle suçlanan herkes az veya çok kızar. Hadis-i şerifte, **(Allahü teâlânın en çok buğzettiği kul, tartışmada ileri gidendir)** buyurulmaktadır. Münakaşa, dostların azalmasına, hasımların çoğalmasına sebep olur. Hasan-ı Basri hazretleri buyurdu ki:

**(Bin kişinin dostluğuna, bir kişinin düşmanlığını satın alma!)**

Münakaşa, kendisinin akıl, fazilet ve ilimde üstünlüğünü ispata çalışmaktır. Bu ise karşıdakini cehalet ve ahmaklıkla itham etmektir. Bu da düpedüz düşmanlıktır. Hadis-i şeriflerde buyuruluyor ki:

**(Münakaşa etmeyen, kimseyi incitmeyen kimse Cennete girer.)** [Tirmizi]

**(Konuşurken itiraz etmeyene veya haklı olduğu halde, münakaşayı terk edene, Cennette bir köşk verilir.)** [Taberani]

**(Haklı da olsa, münakaşayı terk etmeyen, hakiki imana kavuşamaz.)** [İbni Ebiddünya]

**(Mücadelede ısrar edeni Allahü teâlâ sevmez.)** [Buhari]

**(Fitnesinden emin olunmayan mücadeleyi terk ediniz.)** [Taberani]

**Kaynak: [dinimizislam.com](http://dinimizislam.com)**